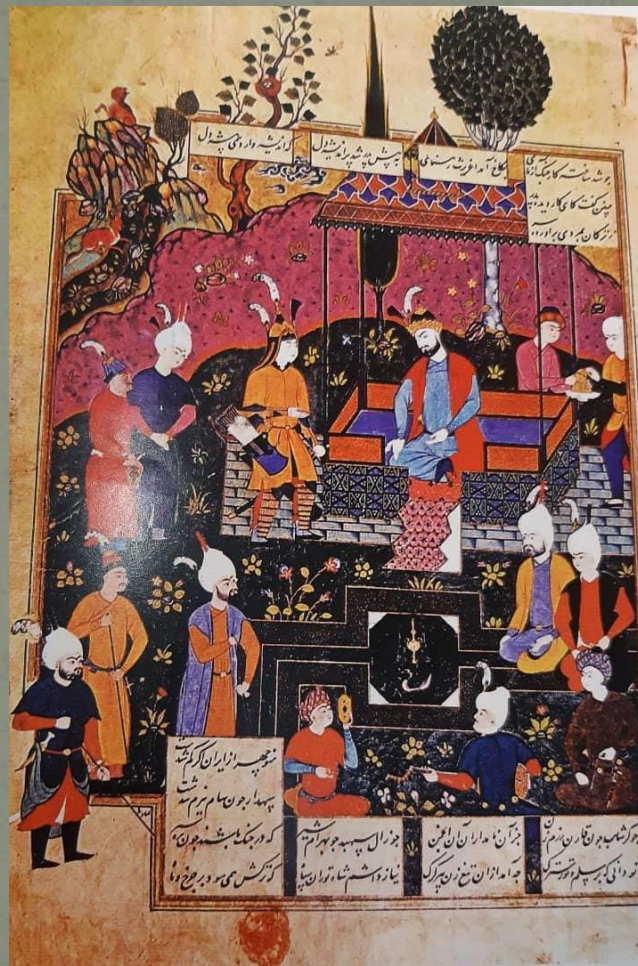

بررسی جایگاه نوازنده عود در تصویر مربوط به مشورت
افراسیاب با پوشنگ در شاهنامه

با رویکرد آیکونولوژی

چرا نوازنده عود پشت به تصویر کشیده شده است؟

نقشه راه

- به ترتیب اولویت مطالعه:
  - (1) مراحل سه گانه آیکونولوژی
  - (2) عود (۲:۱) تاریخچه
(۲:۲) نوازندگان
  - (۳) تاریخ موسیقی (صفویه)
  - (۴) بررسی دیگر نگاره‌های هم‌دوره مورد تحقیق
  - (۵) نتیجه‌گیری

مرحله اول: پیش آیکونوگرافی یا توصیف

اثر مربوط به صادقی بیک افشار

* مجلسی را می بینیم که برای بحث و مشورتی

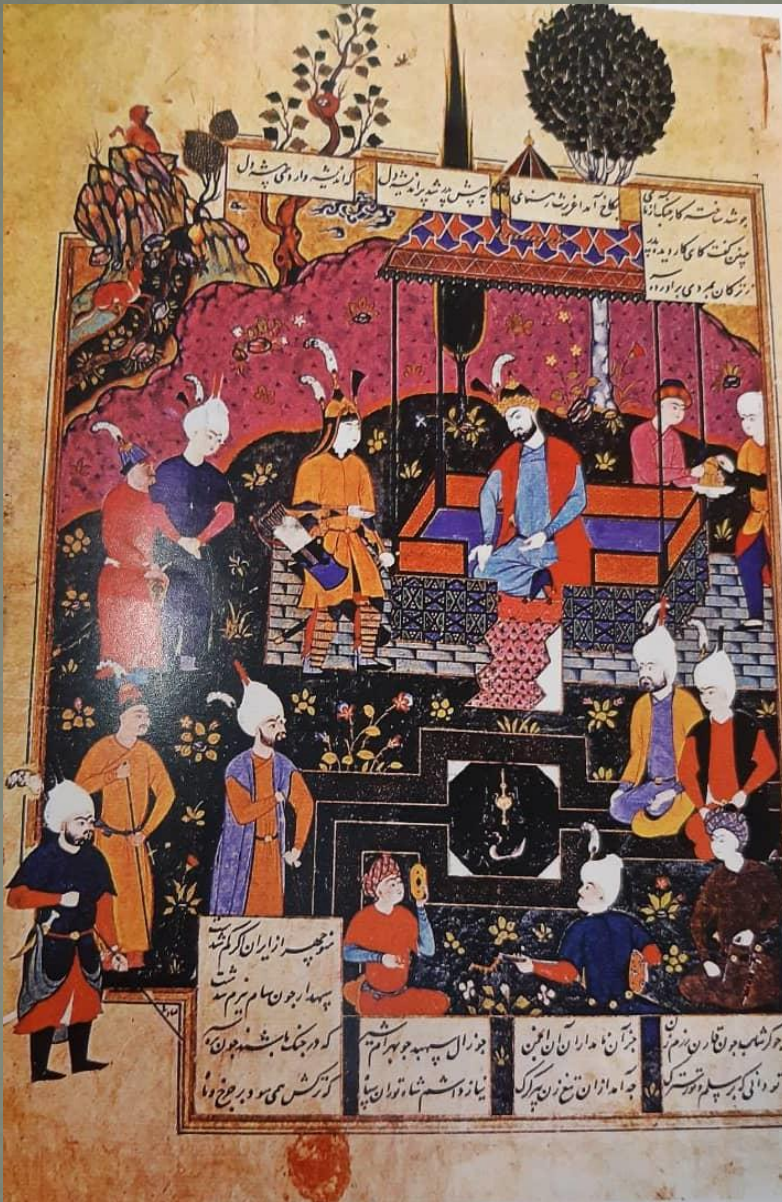
برگزار شده است.

* افراد اصلی حاضر در تصویر رو به مخاطب ترسیم شده‌اند.

* گروهی مشغول به فعالیت‌های خود هستند.

* نوازنده ها در پایین تصویر دیده می‌شوند.

* نوازنده عود پشت به مخاطب کشیده شده است.

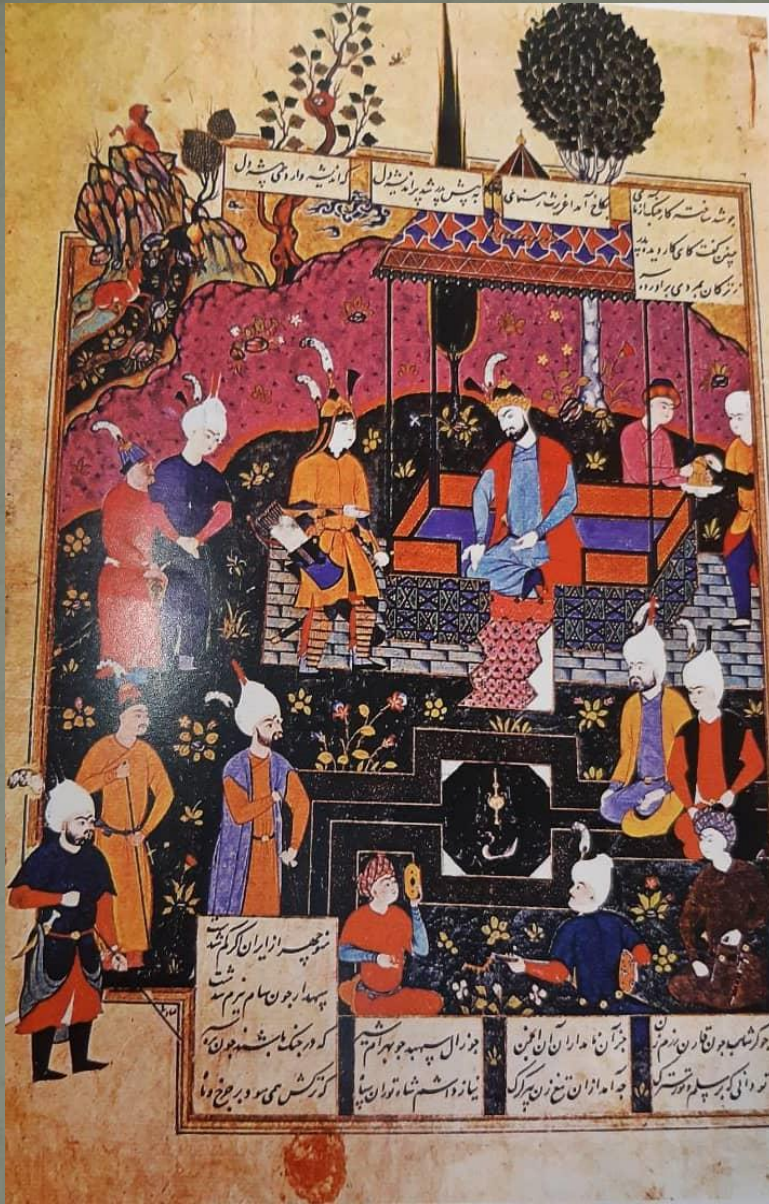

مرحله دوم: آیکونوگرافی یا تشخیص

با توجه به نام و نگارنده اثر و تاریخ
ثبت شده آن مشخص است که اثر
مربوط به دوره صفویه می باشد.

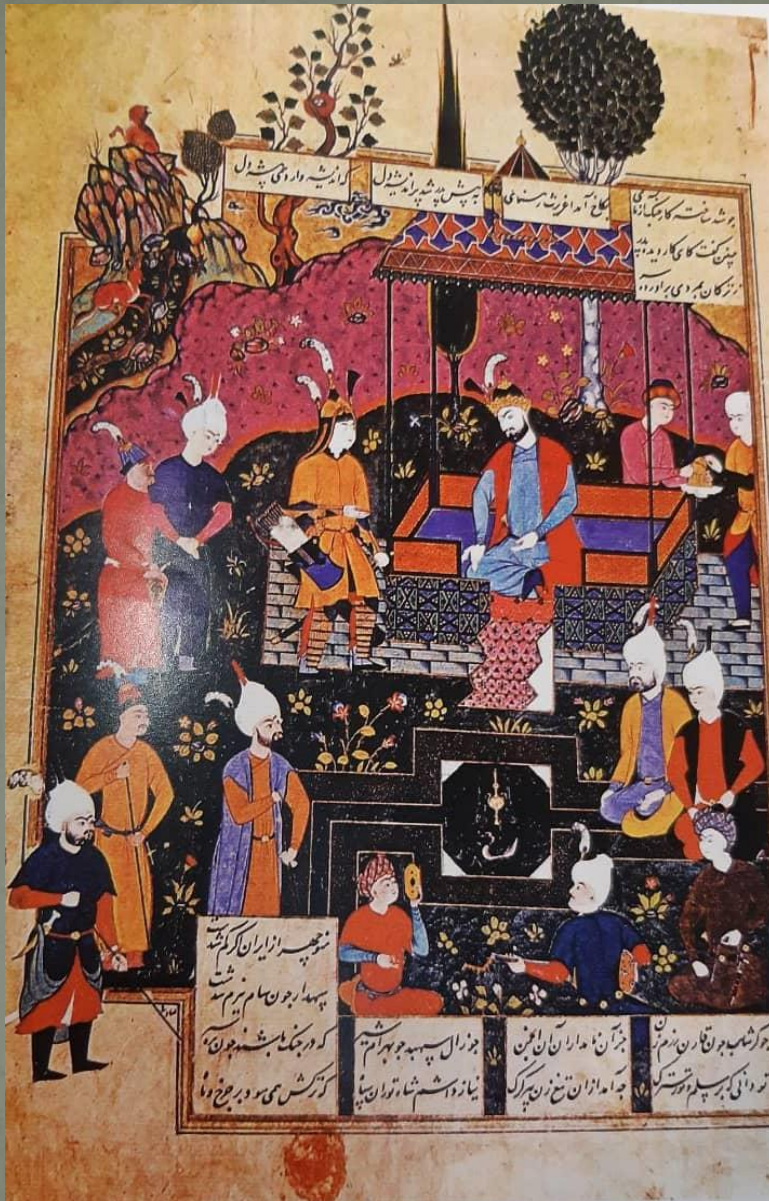
این اثر مربوط به سال ۹۸۴ می باشد.

این سال مربوط به دوران حکومت شاه
اسماعیل دوم می باشد.

مرحله سوم: آیکونولوژی یا تفسیر

با بررسی سایر نگاره ها به نظر می‌رسد در این تصویر که مربوط به دوران صفویه است، نوازنده عود به صورت پشت به تصویر و در پایین کادر کشیده شده است تا تأکیدی بر جایگاه نوازنده باشد.

نتیجه گیری

با مطالعه تاریخ موسیقی ایران، و بررسی شرایط سیاسی و هنری دوران مختلف با دوره ای بحرانی برای هنر موسیقی در دوره صفویه روبرو می شویم.

با ورود اسلام و رسمی شدن مذهب شیعه موسیقی رنگ کمتری نسبت به دوران قبل پیدا می کند. (این به معنای حذف کامل آن نیست).

تعداد آثار به جامانده ای که نوازنده ها در آن دیده می شوند بسیار کم شده و این موضوع در مورد ساز عود که تا قبل از این دوره مهمترین ساز ایرانی بوده، بیشتر دیده می شود.

این کم اهمیت شدن با توجه به محل قرارگیری نوازنده که از مرکز تصویر به گوشه یا پایین آمده به خوبی قابل مشاهده است.

در این تصویر خاص که مربوط به دوره حکومت شاه اسماعیل دوم است، نوازنده از پشت کشیده شده است که احتمالاً تاکید بر جایگاه نزول یافته نوازنده است.